

ประกาศกรมสุขภาพจิต

เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๖/ว ๕ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ ได้กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในตำแหน่งระดับควบ และมีผู้ครอง
ตำแหน่งนั้นอยู่ โดยให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ประเมินบุคคล
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ อ.ก.พ. กรมสุขภาพจิต กำหนด นั้น

กรมสุขภาพจิต ได้คัดเลือกข้าราชการผู้ผ่านการประเมินบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินผลงาน
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น (ตำแหน่งระดับควบ) จำนวน ๒ ราย ดังรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้
โดยผู้ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น จะต้องจัดส่งผลงานประเมิน
ตามจำนวนและเงื่อนไขที่คณะกรรมการประเมินผลงานกำหนด ภายใน ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่กรมสุขภาพจิต^๑
ประกาศรายชื่อข้าราชการเป็นผู้ได้รับการคัดเลือกจนถึงวันที่กองบริหารทรัพยากรบุคคล/กรมสุขภาพจิต^๒
ประทับตรารับหนังสือและผลงานที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ถ้าหากวันครบกำหนดส่งผลงานเป็นวันหยุดราชการ
ให้นับวันที่เปิดทำการในวันถัดไปเป็นวันครบกำหนด สำหรับกรณีผู้ผ่านการประเมินบุคคลที่จะเกษียณอายุราชการ
ในปีงบประมาณใด ให้ส่งผลงานเข้ารับการประเมินล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ในปีงบประมาณนั้น
หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วผู้ผ่านการประเมินบุคคลยังไม่ส่งผลงานจะต้องขอรับการประเมินบุคคลใหม่

ทั้งนี้ หากมีผู้ใดจะทักท้วงให้ทักท้วงได้ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศรายชื่อผู้ผ่านการ
ประเมินบุคคล การทักท้วงหากตรวจสอบแล้วมีหลักฐานว่า ข้อทักท้วงเป็นการกลั่นแกล้งหรือไม่สุจริตให้ดำเนินการ
สอบสวนผู้ทักท้วง เพื่อหาข้อเท็จจริงและดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายจุนภู พรมสีดา)

รองอธิบดีกรมสุขภาพจิต

ปฏิบัตรราชการแทนอธิบดีกรมสุขภาพจิต

บัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศกรมสุขภาพจิต ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘
 เรื่อง รายชื่อผู้ฝ่ายการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
 ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๘

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/ ตำแหน่งเลขที่/ลังกัด	ชื่อผลงานที่เสนอ ขอประเมิน	ชื่อข้อเสนอแนวคิด เพื่อพัฒนา
๑.	นางสาวภัทรพันธ์ ดอกจันทร์ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๓๕๕๒ กลุ่มงานการพยาบาลสุขภาพจิตและ จิตเวชชุมชน กลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลสวนปรง กรมสุขภาพจิต	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล) ตำแหน่งเลขที่ ๓๕๕๒ กลุ่มงานการพยาบาลสุขภาพจิตและ จิตเวชชุมชน กลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลสวนปรง กรมสุขภาพจิต	การพยาบาลผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติด ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว	โปรแกรมการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ร่วมกับการควบคุมความโกรธในผู้ป่วย ที่มีอาการทางจิตจากสารเสพติด
๒.	นางธิติรัตน์ แสงศักดา ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๓๓๔๐ กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยใน กลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลศรีรัตนญา กรมสุขภาพจิต	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (ด้านการพยาบาล) ตำแหน่งเลขที่ ๓๓๔๐ กลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยใน กลุ่มภารกิจการพยาบาล โรงพยาบาลศรีรัตนญา กรมสุขภาพจิต	การพยาบาลผู้ป่วยจิตเภทเรือรังที่พร่อง ทักษะการดูแลตนเอง	โครงการส่งเสริมทักษะการดูแลตนเอง สำหรับผู้ป่วยจิตเภทเรือรัง

ส่วนที่ 3 แบบการเสนอผลงาน

ชื่อผู้สมัครเข้ารับการประเมินบุคคล นางสาวภาราพันธ์ ดอกจันทร์

- ◆ ตำแหน่งที่ขอเข้ารับการประเมินบุคคล พยาบาลวิชาชีพ ระดับ ชำนาญการ ด้านการพยาบาล ตำแหน่งเลขที่ 3552 กลุ่มงาน การพยาบาลสุภาพจิตและจิตเวชชุมชน กลุ่มการกิจกรรมพยาบาล หน่วยงาน โรงพยาบาลส่วนปูรง กรมสุภาพจิต

- 1) ชื่อผลงานเรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว
 - 2) ระยะเวลาที่ดำเนินการ 2 (เดือนสิงหาคม - ตุลาคม 2567)
 - 3) ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
ความรู้ ความชำนาญงานเกี่ยวกับการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตจากสารเสพติด
 - 4) สรุปสาระสำคัญที่น่าสนใจในการดำเนินการและเป้าหมายของงาน

ปัญหาที่สำคัญที่ญาตินำผู้ป่วยส่งเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและแพทย์พิจารณาปรับเปลี่ยนรักษแบบผู้ป่วยในคือ ปัญหาพฤติกรรมกัวร์รัว จากรายงานสถิติ ปีงบประมาณ 2566 พบว่าผู้ป่วยสารเสพติดที่มีพฤติกรรมกัวร์รัวที่รับไว้รักษา มีทั้งหมดจำนวน 8 ราย พบรากที่สุดเป็นผู้ป่วยสารเสพติดคิดเป็นร้อยละ 86 ของผู้ป่วยที่รับไว้รักษาที่มีพฤติกรรมกัวร์รัว มีทั้งหมด (ตึกพิเศษชายปัญญา, 2566) จากการค้นหาสาเหตุที่ทำให้ผู้ป่วยสารเสพติดแสดงพฤติกรรมกัวร์รัว ส่วนมากเกิดจากผู้ป่วยไม่สามารถควบคุมความโกรธได้เมื่อมีสถานการณ์มากล่าวต่อ

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษารายกรณีที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน หอผู้ป่วยพิเศษชายปัญญา โรงพยาบาลสุวนปฐุ จังหวัดเชียงใหม่ เข้ารับการรักษา วันที่ 4 สิงหาคม 2567 เวลา 14.05 น. จำนวนย่อออกจากโรงพยาบาลวันที่ 10 กันยายน 2567 เวลา 13.05 น. รวมวันนอนโรงพยาบาล 37 วัน เป็นการเข้ารับการรักษา ครั้งที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. คัดเลือกผู้ป่วยเพื่อทำการศึกษา
 2. ศึกษาข้อมูลผู้ป่วยโดยรวมจากแฟ้มประวัติการบันทึกรายงานผู้ป่วย บันทึกทางการพยาบาล ประวัติการรักษา การสังเกตอาการ การสัมภาษณ์ผู้ป่วยและญาติอาการสำคัญประวัติการเจ็บป่วยในอดีตและปัจจุบัน ประวัติครอบครัว พัฒนาการของชีวิต และแบบแผนการดำเนินชีวิต
 3. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องโดยค้นคว้าจากตำรา วารสารวิชาการ อินเตอร์เน็ต และงานวิจัยเกี่ยวกับผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และการบำบัดเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว
 4. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์สรุปปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยนำมาวินิจฉัยทางการพยาบาล วางแผนการพยาบาลปฏิบัติกรรมพยาบาลแบบองค์รวมร่วมกับการบำบัดที่พิจารณาเลือกมาใช้ในการบำบัดให้เหมาะสมกับผู้ป่วยโดยใช้กระบวนการพยาบาลและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติการพยาบาล
 5. นำข้อมูลมาประเมินผลหลังทำการพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลเสนอแนะและนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางการดูแลผู้ป่วยสารเสพติดที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรวมทั้งผู้ป่วยสารเสพติดกลุ่มอื่นๆเพื่อพัฒนาการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
 6. วางแผนให้การดูแลอย่างต่อเนื่องร่วมกับผู้ป่วย ญาติ ชุมชนและทีมสาขาวิชาชีพ
 7. ส่งต่อข้อมูลให้ชุมชนเพื่อการดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องที่บ้านและชุมชน
 8. สรุปข้อมูลการบำบัดรักษารายกรณีศึกษา
 9. รวบรวมเอกสาร จัดทำรูปเล่ม และตรวจสอบความถูกต้อง

10. เสนอคณะกรรมการกลั่นกรองผลงานทางวิชาการและผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
เป้าหมายของงาน

การศึกษารายกรณ์ที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วยใน หอผู้ป่วยพิเศษชายปัณฑุ โรงพยาบาลส่วนปูง
จังหวัดเชียงใหม่ เข้ารับการรักษา วันที่ 4 สิงหาคม 2567 เวลา 14.05 น.

5) ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาพยาบาลจนอาการสงบ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ป่วยอื่น ให้ความร่วมมือในการดูแล
รักษาจำหน่ายอย่างจากโรงพยาบาลวันที่ 10 กันยายน 2567 เวลา 13.05 น. รวมวันนอนโรงพยาบาล 37 วัน

6) การนำไปใช้ประโยชน์

1. ผู้ป่วยได้รับบริการพยาบาลแบบองค์รวมอย่างมีคุณภาพมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคของตนเอง
รับประทานยาอย่างต่อเนื่อง สามารถดูแลตนเองได้เหมาะสมปรับตัวให้ชีวิตอยู่ร่วมครอบครัวและชุมชนได้อย่างมี
คุณค่าลดโอกาสในการเจ็บป่วยซ้ำจนต้องกลับมารักษาในโรงพยาบาลและหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล
ผู้ป่วยไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่กลับมารักษาซ้ำ

2. พยาบาลได้รับความรู้และประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว ช่วยในการพัฒนาการพยาบาลในความรับผิดชอบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น มีแนวทางในการบำบัดผู้ป่วยสารเสพติดที่มี
พฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการดูแลผู้ป่วยจิตเภทเพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวและ
สามารถพัฒนาการพยาบาลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วยจิตเภทและผู้ป่วยโรคทางจิตเวชอื่น ๆ ที่มีพฤติกรรม
ก้าวร้าวให้มากยิ่งขึ้น

3. ได้แนวทางในการพยาบาลผู้ป่วยสารเสพติดที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวและได้แนวทางในการบำบัดผู้ป่วยที่มี
พฤติกรรมก้าวร้าวให้กับบุคลากรทางสุขภาพจิตเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการดูแลผู้ป่วยเพื่อป้องกันการเกิด
พฤติกรรมก้าวร้าว

4. ครอบครัวของผู้ป่วย มีความเข้าใจในการเจ็บป่วย พฤติกรรม การสังเกตอาการเตือน การดูแล
ช่วยเหลือผู้ป่วยใน การป้องกันการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวการปฏิบัติเมื่อผู้ป่วยเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวในบ้านและ
ชุมชนแห่งลังให้ความช่วยเหลือ ซึ่งจะช่วยให้ครอบครัวสามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม

7) ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

ผู้ป่วยมีอาการทางจิต และมีภาวะถอนพิษสารเสพติดจึงไม่สามารถสอนการจัดการความโกรธได้ในระยะแรก
8) ปัญหาและอุปสรรคในการการดำเนินการ

ผู้ป่วยขาดสมารถบังคับในการเข้ารับการสอนการจัดการความโกรธและบังคับไม่ถูกผู้ป่วยอื่นกระตุ้นขณะ
รักษาในโรงพยาบาลผู้ป่วยยังไม่สามารถจัดการความโกรธได้ดีเท่าที่ควร พยาบาลต้องเข้ากำกับพฤติกรรมใน
ช่วงแรก

9) ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาผู้ป่วยรายนี้ซึ่งเป็นผู้ป่วยผู้ป่วยโรคจิตจากสารเสพติดที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เข้ารับการรักษาใน
โรงพยาบาลด้วยปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งเนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้ผู้ป่วยเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวซ้ำ
ซึ่งต้องกลับเข้ามารักษาในโรงพยาบาลหลายครั้ง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วยที่มีความน่าสนใจคือ
ผู้ป่วยไม่สามารถจัดการความโกรธของตนเองได้เมื่อมีสถานการณ์ต่างๆ กระตุ้น ดังนั้นการบำบัดการจัดการ
ความโกรธเพื่อลดหรือป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวในผู้ป่วยรายนี้สามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับปัญหาของ
ผู้ป่วย ผลของการการบำบัดทำให้ผู้ป่วยมีการจัดการความโกรธได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้ป่วยไม่เกิดพฤติกรรม
ก้าวร้าวซ้ำ ซึ่งเป็น อีกข้อค้นพบหนึ่งที่พยาบาลจิตเวชควรให้ความสำคัญกับการบำบัดนี้ไปใช้เพื่อลดหรือป้องกัน
การเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วย ในฐานะผู้ศึกษาขออนุญาตเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อผู้ป่วยพยาบาลจิตเวช
ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษา

10) การเผยแพร่

- ผลงานแล้วเสร็จและเผยแพร่แล้ว ระบุแหล่งเผยแพร่
- ผลงานแล้วเสร็จแต่ยังไม่ได้เผยแพร่
- ผลงานยังไม่แล้วเสร็จ

11) การรับรองสัดส่วนของผลงาน ในส่วนที่ตนเองปฏิบัติ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	สัดส่วนผลงาน (ร้อยละ)	ลายมือชื่อ
นางสาวภาราพันธุ์ ดอกจันทร์	100	ภาราพันธุ์ ดอกจันทร์

หากพิสูจน์ได้ว่าผู้มีผลงานร่วมรายได้ให้คำรับรองที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยมีเจตนาช่วยเหลือผู้ขอประเมินผลงานผู้นี้ ผู้ขอประเมินผลงานอาจถูกกลงโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี

ส่วนที่ 4 แบบการเสนอข้อเสนอแนะคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ชื่อผู้สมัครเข้ารับการประเมินบุคคล นางสาวกัทรารัตน์ ดอกจันทร์

- ◆ ตำแหน่งที่ขอเข้ารับการประเมินบุคคล พยาบาลวิชาชีพ ระดับ ชำนาญการ
ด้านการพยาบาล ตำแหน่งเลขที่ 3552 กลุ่มงาน การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชชุมชน
กลุ่มการกิจการพยาบาล หน่วยงาน โรงพยาบาลส่วนบุรุษ
กรมสุขภาพจิต

1) ชื่อผลงานเรื่อง โปรแกรมการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อร่วมกับการควบคุมความโกรธในผู้ป่วยที่มีอาการทางจิต
จากสารเสพติด

2) หลักการและเหตุผล

โรคทางจิตเวชเป็นความผิดปกติด้านความคิด การรับรู้ อารมณ์ และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากคนทั่วไป ทำให้คนๆ นั้นไม่อาจใช้ชีวิต ทำงาน เรียน หรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นอย่างที่เคยความผิดปกติต่างๆ เหล่านี้ อาจแบ่งออกได้เป็น โรควิตกกังวล โรคซึมเศร้า ติดสารเสพติดอื่น ๆ โรคอารมณ์สองขั้ว โรคจิตเภท ปัญหาด้านการกิน ยั่คิดยั่ทำ ภาวะป่วยทางจิตจากเหตุการณ์รุนแรง" และหนึ่งในพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จากการภาวะผิดปกติเหล่านี้ นั่นก็คือ ความโกรธ ซึ่งเป็นอารมณ์ตามธรรมชาติของมนุษย์ เมื่อมีความโกรธเกิดขึ้น สิ่งที่ตามมาก็มักจะมีความเกี่ยวข้องกับการแสดงพฤติกรรม ก้าวร้าวที่ไม่สามารถปรับตัวและแก้ไขได้จนนำไปสู่การขาดศักยภาพในการควบคุมตนเอง ความโกรธที่ควบคุมไม่ได้ของผู้ป่วยจะส่งผลถึงความสามารถในการปรับตัว ซึ่ง มักจะมีสาเหตุมาจากการความคับข้องใจ ปัญหา ด้านการเงิน การประกอบอาชีพ และการถูกแบ่งแยกจากสังคม พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในผู้ป่วยจิตเวช ส่วนใหญ่เกิดขึ้นมาจากความโกรธที่ ควบคุมไม่ได้ ความโกรธเป็นสภาวะ อารมณ์ตั้งแต่เริ่มรู้สึกหงุดหงิดระคายเคืองไปเล็กน้อยจนนำไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นอาการ สำคัญที่นำไปโรงพยายาบาล ถึงร้อยละ 81.97 ที่ญาตินำผู้ป่วยมารักษาในโรงพยาบาลเนื่องจากผู้ป่วยมีอาการ คลุ้มคลั่ง อาลัวด ทำร้ายคนอื่น และทำลายสิ่งของ (ดรุณี คชพรหม, 2564) จากการสำรวจในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2566 พบว่ามีจำนวนผู้ป่วยจิตเวช 352,102 ราย และเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล สังกัดกรมสุขภาพจิต ในปี พ.ศ. 2565 พ.ศ. 2566 จำนวน 37,062 และ 48,609 ราย ตามลำดับ (กรมสุขภาพจิต, 2566) ซึ่งจากข้อมูล ดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ส่งผลกระทบทั้งต่อผู้ป่วย ครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจของ ประเทศไทย โรงพยาบาลต้องรับภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยเฉพาะรายที่กลับป่วยซ้ำ

การมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเพื่อให้ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นบทบาทหน้าที่ของ พยาบาลจิตเวชหรือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานด้านสุขภาพจิต เนื่องจากเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการทำ หน้าที่ดูแลสุขภาพจิตของผู้ป่วย สามารถสอนและฝึกให้ผู้ป่วยทักษะการจัดการความโกรธของผู้ป่วยจิตเวช เพื่อ ป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยเกิดการแสดงความโกรธด้วยพฤติกรรมที่รุนแรงได้

3) บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ขอเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข
แนวความคิด

แนวคิดการจัดความก่อร่องของโนวาโค (Novaco) เป็นแนวคิดหนึ่งที่ได้พัฒนาแนวคิดการจัดการ กับความก่อร่อง โดยบุคคลจะตอบสนองต่อความก่อร่องมี 4 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรม ด้านร่างกาย ด้านคำพูด ที่ไม่เป็นมิตร และการแยกตัวออกจากสถานการณ์ การจัดการกับความก่อร่องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ขั้นเตรียมความคิด (Cognitive preparation) 2) ขั้นการฝึกซ้อมทักษะ (Skill acquisition) 3) ขั้นการนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น (Application training) แนวคิดนี้ได้นำไปประยุกต์ใช้ในการควบคุมความก่อร่องกลุ่มผู้ป่วยจิตเวชที่พันภาระวิกฤตจิตแล้ว เพื่อให้มีการจัดการความก่อร่องได้เหมาะสม จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการความก่อร่องในผู้ป่วยจิตเวชเมื่อกลับไปสู่ชุมชน ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการนำเสนอแนวปฏิบัติในครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ป่วยมีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการกับความก่อร่อง สำหรับผู้ป่วยจิตเวช เพื่อลดความก่อร่องแล้วส่งผลให้เกิดการลดพฤติกรรมก้าวร้าวหรือความรุนแรงของผู้ป่วยจิตเวช ทำให้ผู้ป่วยสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างยั่งยืน ไม่กลับมารักษาซ้ำที่โรงพยาบาล ส่งผลให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นผู้เขียนจึงประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดความก่อร่องของ Novaco ในการให้การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวช ที่มีความก่อร่องต่อกันรอบข้าง

ข้อเสนอ

โปรแกรมการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อร่วมกับการควบคุมความก่อร่อง ส่งผลให้พฤติกรรมก้าวร้าวของผู้ป่วยลดลง ดังนี้

1. เทคนิคการผ่อนคลาย (Relaxation technique) เป้าหมายทั้งทางด้านร่างกายและอารมณ์ เทคนิคที่นำมาใช้ คือ ให้ผู้ป่วย ผ่อนคลายกล้ามเนื้อช่วยให้ผู้ป่วยมีจิตใจที่สงบ สบายขึ้นและมีปัญญาในการแก้ไขปัญหาได้แบ่งได้เป็น 5 เทคนิค

1) การฝึกควบคุมจิต (Autogenic training) เกี่ยวข้องกับการฝึกควบคุมการหายใจ ความรู้สึกทางด้านร่างกาย การนับในใจจะทำให้ผู้ป่วยอยู่กับปัจจุบัน ไม่หวั่นไหว ไม่ออกแรง ผลข้างเคียงหรือความเสี่ยงไม่มี และสามารถใช้บำบัดผู้ติดยาเสพติดได้ การฝึกชนิดนี้มีผลดีกับผู้ป่วย ทั้งทางด้านร่างกายและอารมณ์ วิธีการนี้พยาบาลเวชปฏิบัติเลือกนำมาใช้ได้

3) การฝึกหายใจเข้าออกกลึกๆ (Deep breathing exercises) ช่วยเพิ่มการทำงานของหัวใจ ซึ่งมี 4 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 หายใจเข้าทางจมูกแล้วนับ 2 - 4 วินาที ขั้นตอนที่ 2 กลืนหายใจแล้วนับ 2-4 วินาที ขั้นตอนที่ 3 หายใจออกแล้วนับ 2 - 4 วินาที ขั้นตอนที่ 4 กลืนหายใจแล้วเริ่มนับ 2-4 วินาทีทำไปเรื่อย ๆ ตามความจำเป็น

4) การฝึกจินตนาการ (Guided imagery) จะช่วยลดความรู้สึกกดดันเชิงลบออกไปโดยการจินตนาการและจะมีความสงบและความสุข เช่น การจินตนาการไปเที่ยวชายทะเล การได้ยินเสียงกรรション เกลี่ยรากลีนชั้ดฟังเสียงใบไม้ กิ่งไม้โอนอ่อนไปตามแรงลม เสียงกรรション ปลายเท้าสัมผัสเม็ดทรายที่ละเอียดอ่อนและซุ่มเย็น จมูกสัมผัสอากาศที่บริสุทธิ์ หายใจสดชื่นเป็นการผ่อนคลายความเครียดลดพฤติกรรมก้าวร้าว การจินตนาการ

ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 นั่งหรือนอนลงในท่าที่สบาย เลือกจินตนาการถึงสถานที่ที่ชอบ

ขั้นตอนที่ 2 ให้รัฐลีกิ้งสิงที่ดีๆในความทรงจำ ใช้จินตนาการไปถึงช่วงเวลาหนึ่ง ๆ คิดถึงสิงแวดล้อมที่สวยงาม และให้ใช้ประสานสัมผัสทั้ง 5

ขั้นตอนที่ 3 ให้รักษาความสุขที่ได้รับจากจินตนาการให้นานที่สุดตามที่ปรารถนาสูดลมหายใจช้า ๆ มุ่งเพ่งไปที่ความรู้สึกผ่อนคลาย

5) การเกร็งคลายกล้ามเนื้อทั่วตัว (Progressive muscle relaxation) เมื่อมีสิ่งเร้ามากจะทำให้เกิดความตึงเครียด จึงต้องฝึกการเกร็งคลายกล้ามเนื้อทั่วตัว

ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น

ผู้ป่วยอาจไม่มีสมาธิหรือไม่สามารถฝึกจัดการความโกรธได้ในช่วงแรก

แนวทางแก้ไข

ให้ผู้ป่วยฝึกจัดการความโกรธที่ละขั้นตอนแบบค่อยเป็นค่อยไปและฝึกในขณะที่ผู้ป่วยพร้อม

4) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ป่วยรู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง สามารถประเมินตนเองได้ว่าตนเองกำลังโกรธ

2. ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการความโกรธและสามารถจัดการความโกรธได้

3. ผู้ป่วยไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าว

5) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ผู้ป่วยสามารถตอบกวิธีการจัดการความโกรธได้

2. ผู้ป่วยสามารถจัดการความโกรธได้และไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าว

3. คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวจากแบบประเมิน OAS = 0